

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **S. A. D.**, zastoupené Mgr. Marcelem Kmetěm, advokátem se sídlem Senovážné náměstí 977/24, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2021, č. j. OAM-123/ZA-ZA11-P06-R2-2019-I., o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 14. 10. 2022, č. j. 41 Az 3/2022-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně v únoru 2019 požádala o mezinárodní ochranu spolu s manželem a dcerou. Žádost odůvodnila špatnou situací v zemi původu, tedy ve Venezuele, kde se necítila bezpečně.

[2] Žalovaný žalobkyni neudělil mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. O žádosti žalobkyně rozhodoval žalovaný již podruhé. Jeho první rozhodnutí Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zrušil rozsudkem ze dne 7. 10. 2021, č. j. 41 Az 54/2020-50, neboť žalovaný pochybil tím, že do správního spisu nezařadil informace o zemi původu, na kterých založil své rozhodnutí. V návaznosti na tento rozsudek žalovaný doplnil do správního spisu Zprávu vysokého komisaře OSN pro lidská práva týkající se dodržování lidských práv ve Venezuele ze dne 5. 7. 2019, Informaci OAMP o bezpečnostní a politické situaci ve Venezuele ze dne 8. 8. 2019 a Zprávu Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky o Venezuele ze září 2019.

[3] Krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného. Soud především konstatoval, že neutěšená humanitární situace ve Venezuele, vyvolaná tamní hospodářskou a politickou krizí, je sice pochopitelným důvodem pro opuštění země, nicméně bez dalšího nepředstavuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti namítla, že ji žalovaný řádně neseznámil s podklady rozhodnutí. Žalovaný doplnil do správního spisu informace o zemi původu, z nichž vycházel při vydání rozhodnutí. Dne 12. 2. 2020, kdy měla být stěžovatelka podle žalovaného seznámena s podklady, tyto listiny nebyly součástí správního spisu, neboť do něj byly doplněny až dodatečně. Jejich předložení „bokem“ stěžovatelka nepovažuje za řádné seznámení s obsahem správního spisu, nýbrž za porušení svých práv.

[5] Stěžovatelka žalovanému dále vytkla, že v odůvodnění rozhodnutí blíže neuvedl, jaké informace z uvedených podkladů obstaral a jaké skutkové závěry na jejich základě učinil. Posouzení věci ze strany žalovaného považuje za zmatečné a nepřezkoumatelné. Z dokazování nevyplývá nic, co by stěžovatelčinu výpověď v podstatném rozsahu znevěrohodnilo. Rozdílné subjektivní vnímání ekonomické či bezpečnostní situace stěžovatelkou a jejím manželem a dcerou nemůže postačovat k závěru o rozporech ve výpovědích. Situace v zemi původu těžce dopadla na stěžovatelku a její rodinu, a to nejen v podobě ekonomických problémů, ale i s ohledem na zdravotní stav jejího manžela. Ten se navíc opakovaně stal obětí fyzických napadení, vůči nimž mu tamní orgány veřejné moci neposkytly žádnou formu ochrany.

[6] Závěrem kasační stížnosti stěžovatelka namítla, že žalovaný vycházel z neaktuálních zpráv o zemi původu. Ve Venezuele v současnosti probíhá humanitární krize, rovněž bezpečnostní situace je špatná. Na neaktuálnost zpráv o zemi původu přitom poukázal i krajský soud v napadeném rozsudku. Soud navíc připustil, že stěžovatelce nějaké ohrožení v případě návratu do země původu hrozí, neboť zmínil možnost ochrany formou víza za účelem strpění pobytu na území.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na vyjádření k totožné kasační stížnosti stěžovatelčina manžela v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 2 Azs 258/2022. Zde žalovaný uvedl, že námitka neseznámení s použitými zprávami je nedůvodná, stejně jako namítaná neaktuálnost zpráv. Ve zbytku odkázal na své rozhodnutí.

[8] Kasační stížnost je přípustná. Jde však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná.

[9] Stěžovatelka v kasační stížnosti důvody přijatelnosti výslovně neuvedla a ani Nejvyšší správní soud žádné takové důvody neshledal. Rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný a náležitě odůvodněný, přičemž závěry v něm přijaté se nevymykají ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu.

[10] K výtce nedostatečného odůvodnění rozhodnutí, resp. jeho nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud odkazuje na svou konstantní judikaturu (rozsudky ze dne 4. 12.

pokračování

2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Podle Nejvyššího správního soudu rozhodnutí žalovaného dostalo požadavkům uvedené judikatury.

[11] Námitka, podle níž žalovaný pochybil při seznámení stěžovatelky s obsahem správního spisu poté, co do něj doplnil informace o zemi původu, není přípustná. Stěžovatelka ji totiž neuplatnila v řízení před krajským soudem, ač tak mohla učinit (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[12] Nejvyšší správní soud nemíní zlehčovat nevyhovující ekonomickou a bezpečnostní situaci ve stěžovatelčině zemi původu. Souhlasí však s krajským soudem, že z výpovědi stěžovatelky nevyplynuly žádné okolnosti svědčící ve prospěch závěru o udělení mezinárodní ochrany. K ekonomickým problémům žadatelů o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře již mnohokrát vyjádřil. V rozsudku ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, uvedl, že „*obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Dále lze odkázat na rozsudek ze dne 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, dle kterého „*v žádosti o udělení azylu opakovaně uváděné ekonomické důvody (nedostatek finančních prostředků, nemožnost sehnat práci) a skutečnost, že politický režim v jeho domovském státě neumožnil žadateli jeho politický rozvoj, nezakládají samy o sobě odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.*“ Jinak řečeno, ekonomické obtíže samy o sobě k udělení mezinárodní ochrany nedostačují.

[13] Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, bod 16). Co se týká aktuálnosti zpráv o zemi původu, jejich zastaralost nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování či vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je zpráva obsahující informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť popisovaná situace je již zcela jiná. Změní-li se podstatně situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden. Je-li situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 8. 8. 2017, č. j. 45 Az 21/2016-55, č. 3714/2018 Sb. NSS, v němž soud hodnotil aktuálnost zpráv starých též přibližně dva roky). Je třeba vycházet z obsahu zpráv, tj. hodnotit, zda informace v nich obsažené odpovídají aktuální situaci (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 8. 2020, č. j. 5 Azs 369/2019-35). Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že žalovaný si mohl shromáždit novější zprávy. Krajský soud nicméně správně vyložil, že dlouhodobě nepříznivá ekonomická a bezpečnostní situace neměla na stěžovatelku takový dopad, že by umožňoval poskytnutí některé z forem mezinárodní ochrany.

[14] Informace o zhoršení dostupnosti zdravotní péče pak nejsou pro posuzovanou věc relevantní, neboť stěžovatelka žádné potíže této povahy v řízení nezmiňovala. Na uvedeném nic nemění ani poznámka krajského soudu ohledně možnosti stěžovatelky zažádat o vízum

strpění, neboť to nebylo předmětem řízení v této věci. Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že stejně tak námitky týkající se zdravotního stavu stěžovatelčina manžela nemají v tomto řízení místo; soud se jimi může případně zabývat toliko v řízení vedeném pod sp. zn. 2 Azs 258/2022.

[15] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud současně neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelčina hmotněprávního postavení.

[16] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[17] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatelka úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak toto právo měl, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu